

Total No. of Printed Pages:4

SUBJECT CODE NO:- 3076
FACULTY OF COMMERCE AND MANAGEMENT
B.Com T.Y Sem-V
Examination March/April-2022 (To be held in June/July-2022)
Rural Development & Agricultural Business

[Time: 3:45 Hours]

[Max. Marks: 80]

Please check whether you have got the right question paper.

N.B

- i) Question 1 is compulsory. (प्रश्न १ अनिवार्य आहे)
- ii) Solve any 4 questions from 2 to 7 (उर्वरीत प्रश्न क्र २ ते ७ पैकी कोणतेही ४ सोडवा)

Q. 1 Multiple choice questions (MCQ's)
 बहुपर्यायी प्रश्न 5

05

- 1) Rural Development is necessary for
 ग्रामीण विकास हा कशासाठी महत्वाचा असतो.
 - a) Develop Rural Area
 ग्रामीण भागाच्या विकासासाठी
 - b) Develop Infrastructure facility
 मुलभूत सुविधांच्या विकासाठी
 - c) Empower Human Resources
 मानवी संसाधनाचे सक्षमीकरण
 - d) All of the above
 वरीलपैकी सर्व
- 2) What are the causes of rural backwardness?
 ग्रामीण भागातील मागासलेपणाची कारणे काय आहेत?
 - a) Low level of Education
 शिक्षणाची निम्न पातळी
 - b) Poor understanding
 कमकुवत समज /विचारधारा
 - c) Lack of confidence
 आत्मविश्वासाची अभाव
 - d) All of the above
 वरीलपैकी सर्व
- 3) Which is not the determinant of Rural Development?
 खालीलपैकी कोणते विकासाचे निर्धारक नाही?
 - a) Public health and sanitation
 सार्वजनिक आरोग्य व स्वच्छता
 - b) Richness
 समृद्धी

- c) Literacy
साक्षरता
- d) Infrastructure Development
पायाभूत सुविधांचा विकास
- 4) _____ is the set of step's taken is an economic and humanitarian way for eradicating poverty from a country.
_____ हा देशातून गरिबी निर्मुलनासाठी आर्थिक आणि मानवतावादी मार्गाने उचललेल्या पावलांचा संच आहे.
- a) Poverty Eradication
गरिबी निर्मुलन
- b) Rural Development
ग्रामीण विकास
- c) Employment
रोजगार
- d) Literacy
साक्षरता
- 5) Which is not a poverty Eradication program in India?
खालीलपैकी कोणता भारतातील गरिबी निर्मुलन कार्यक्रम नाही.
- a) IRDP
- b) PMGAY
- c) NOAPS
- d) None of the above
वरीलपैकी कोणताही नाही

B) Answer in one sentence
एका वाक्यात उत्तरे द्या

05

1. What is mean by agribusiness?
कृषी व्यवसाय म्हणजे काय?
2. Define poverty.
गरिबीची व्याख्या लिहा
3. What is Agrimarketing
कृषी विपणन म्हणजे काय?
4. What is mean by unemployment?
बेरोजगारी म्हणजे काय?
5. Which are called as manufactured Goods?
उत्पादित वस्तू कशाला म्हणतात.

C) Fill in the blanks

05

रिकाम्या जागा भरा.

1. The incidence of poverty is _____ in the rural sector than in the urban sector.
शहरी क्षेत्रापेक्षा ग्रामीण भागात गरीबीचे प्रमाण _____ आहे.
2. The rural sector accounts for about _____ percent of India's total population.
भारताच्या एकूण लोकसंख्यापैकी सुमारे _____ टक्के लोकसंख्या ग्रामीण क्षेत्राची आहे.
3. The term _____ is a subset of the broader term, development.
_____ हा शब्द 'विकास' या व्यापक शब्दाचा उपसंच आहे.
4. What is full form of 'SAGY'? _____
'SAGY' चे पूर्ण रूप काय आहे _____
5. 'MGNREGS' write full form. _____
'MGNREGS' चा पूर्ण रूप लिहा _____

D) True or False

1. Development is both a cause and a consequence of change.
विकास हे बदलाचे कारण आणि परिणाम दोन्ही आहे.
2. In the rural sector, agricultural subsector is the most prominent.
ग्रामीण क्षेत्रात, कृषी उपक्षेय सर्वात प्रमुख आहे.
3. PMGSY was launched on 25th Dec 2000 to increase rural road connectivity.
PMGSY हि स्कीम 25th Dec 2000 रोजी ग्रामीण रस्ते जोडणी वाढवण्यासाठी सुरु करण्यात आली.
4. DDAY program was renamed Deendayal Antayodaya Yojana (DAY-NRLM)
DDAY कार्यक्रमाचे नाव बदलून दीनदयाल अंत्योदय योजना (DAY-NRLM) असे ठेवण्यात आले.
5. Agricultural Marketing covers the services involved in moving an agricultural product from the farm to the consumer.
कृषी विपणनामध्ये कृषी उत्पादन शेतातून ग्राहकांपर्यंत नेण्यात गुंतलेल्या सेवांचा समावेश होतो.

Q. 2 What is Rural Development? Explain the significance or rural development
ग्रामीण विकास म्हणजे काय? ग्रामीण विकासाचे महत्त्व स्पष्ट करा. 15

Q. 3 Define 'poverty', Explain the causes and Remedies of rural poverty
गरिबीची व्याख्या करा, ग्रामीण गरिबीची कारणे आणि उपाय स्पष्ट करा. 15

Q. 4 Describe the (MGNREGS) scheme in brief, Explain the features and benefits of the scheme.
मनरेगा (MGNREGS) योजने विषयी थोडक्यात माहिती सांगून वैशिष्ट्ये आणि फायदे सांगा. 15

- Q. 5 What do you mean by 'Agribusiness'? Explain the importance and scope of agribusiness. 15
शेतीव्यवसायाचा अर्थ काय आहे? शेती व्यवसायाचे महत्व आणि व्याप्ती सांगा.
- Q. 6 Explain in details the impact of globalization on india's agribusiness sector. 15
भारतातील कृषी व्यवसाय क्षेत्रावर जागतिकीकरणाचा कसा प्रभाव आहे, सविस्तर स्पष्ट करा.
- Q. 7 Write short notes (Any 3)
थोडक्यात टिपा लिहा (कोणत्याही ३)
- Agricultural Goods and manufactured Goods
कृषीमाल आणि उत्पादित वस्तू
 - Problem's of Agricultural Marketing
कृषी विपणन समस्या
 - Agribusiness in India
भारतातील कृषी व्यवसाय.
 - Food program during COVID-19
COVID-19 दरम्यानचे अन्न कार्यक्रम